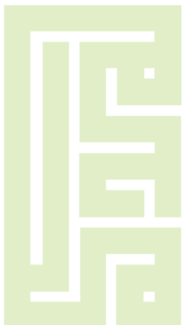
1.1. Mescid-i Nebi'nin İnşası

Allah Resulü(s.a.v.) zorlu bir yolculuktan sonra Müslümanların sevinç gösterileri içinde şehre girdiğinde devesini serbest bırakarak onun çöktüğü yere en yakın eve misafir olacağını söylemişti. Böylece kendisini misafir etmek için âdeta yarışan Müslümanlar arasında bir tercih yapmamış, kimseyi de kırmamış oldu. Bu uygulamanın neticesinde Hz. Peygamber'e ev sahipliği yapma mutluluğuna Ebu Eyyüb el-Ensârî ismiyle bilinen Halid b. Zeyd erişti. Hz. Peygamber Mescid-i Nebi'nin inşası tamamlanıncaya kadar onun evinde misafir kalmıştır.[1]

1 İbn Sa'd, et-Tabakât, C 1, s. 204.

Derkenar

İslam dinini Kur'an-ı Kerim'in emrettiği gibi yaşamak, Mekke'deki baskılara karşı din, can, namus, akıl ve soy emniyetini sağlamak amacıyla Mekke'den Medine'ye göç eden Hz. Muhammed(s.a.v.) ve arkadaşlarına **muhacir** adı verilmiştir.

Hicret sırasında Hz. Peygamber'e ve Medine'ye göç eden diğer Müslümanlara kucak açıp onları misafir eden; beslenme, barınma ihtiyaçlarını gideren ve farklı bir ortamda yeni bir yaşamın kurulabilmesinde onlara yardımcı olan ve sahip oldukları her şeyi onlarla paylaşan Medineli Müslümanlara da **ensar** denilmiştir.

(Dinî Terimler Sözlüğü, s. 307, 95.)

Hz. Muhammed(s.a.v.) vakit geçirmeden Müslümanların yeni yurdunda mescit inşa etmek için hazırlıklara başladı. Şehre girişinde devesinin çöktüğü arsayı sahipleri olan iki yetim kardeşten satın alıp inşaata uygun hâle getirdi. Temeline ilk taşı bizzat kendisi koyduğu gibi inşaat tamamlanıncaya kadar, yaklaşık yedi ay, ashâbıyla beraber çalıştı. Kerpiçten yapılan binanın direkleri hurma gövdelerinden, tavanı da hurma dallarından idi. Son derece sade bir yapı olan mescidin kıblesi Kudüs'e doğruydu. Mescidin bitişiğine Hz. Peygamber ve ailesi için odalar inşa edildi. Ayrıca mescidin arka kısmına ihtiyacı olanların barınabileceği bir bölüm eklendi.[2]

Yapımı esnasında ensar ve muhaciri kaynaştıran Mescid-i Nebi yalnızca ibadet mekânı olarak kalmamış, din ve devlet işlerinin yürütüldüğü bir merkez olmuştur. Peygamber mescidinin önemli işlevlerinden birisi eğitim mekânı olmasıydı. Burada oluşturulan ilim meclislerinde Hz. Peygamber ashâbı ile bir araya gelip onların sorularını cevaplıyordu. Ayrıca bazı sahabilerin desteğiyle mescitte Kur'an ve okuma yazma eğitimi veriliyordu. Peygamber Efendimiz ilim meclislerinden istifade etmek isteyen hanımlar için de ayrı bir gün tahsis etmişti. Devlet yönetimiyle ilgili meseleler Mescid-i Nebi'de görüşülüyor, Hz. Peygamber yabancı elçileri burada kabul ediyordu. Halkın yönetimle ilgili istek ve şikâyetlerini Hz. Peygamber'e ulaştırdığı mekân olan Mescid-i Nebi'nin kamu yönetiminde de önemli bir yeri vardı. Bunun yanında adalet hizmetleri de buradan yürütülüyor, davalar burada görülüyordu. Savaşlarda yaralanan sahabilerin tedavisi için mescitte bir çadır kurulmuş dolayısıyla Mescid-i Nebi zaman zaman hastane olarak da kullanılmıştır.[3]

2 İbn Sa'd, et-Tabakât, C 1, s. 204-207; İbn Hişâm, es-Sîre, C 2, s. 141-143.
3 Mustafa Sabri Küçükaşçı, Nebi Bozkurt, "Mescid-i Nebevî", DİA, C 29, s. 286-290.
4 İbn Sa'd, et-Tabakât, C 1, s. 219.
5 Mustafa Baktır, "Suffe", DİA, C 37, s. 469-470.